'De Zevenhoek'

Normaal en toch bijzonder….

De naam De Zevenhoek is ontstaan uit:
-de zeven kleuren van de regenboog, waaruit alle andere kleuren zijn samengesteld. Deze staan symbool voor de veelkleurigheid en veelzijdigheid van de kinderen van De Zevenhoek.
-het priemgetal zeven dat voor ons symboliseert dat onze kinderen uniek zijn.
-de zevenhoek die het begin van een cirkel vormt.

INLEIDING

Wij zijn een groep ouders (vnl. uit de wijk De Blaak, gemeente Tilburg) die zich heeft verenigd in stichting De Zevenhoek. Deze stichting werd in maart 2010 opgericht. Wij werken van hieruit aan een concreet initiatief om in de wijk De Blaak een woonvoorziening voor onze kinderen te realiseren, bestaande uit individuele appartementen in combinatie met gemeenschappelijke woonruimten. Er zal straks ruimte zijn voor in totaal 16 bewoners met een verstandelijke beperking. In dit verslag willen wij -als ouders van toekomstige bewoners van het woonproject- onze wensen en verwachtingen beschrijven in de vorm van de volgende zorgvisie.

HOOFDSTUK 1 VISIE OP ZORG

In dit hoofdstuk beschrijven wij de fundamenten waarop het project is gebaseerd vanuit onze mensvisie gericht op mensen met een verstandelijke beperking en vanuit het begeleidingsklimaat dat wij voor onze kinderen willen creëren. Daarmee zetten we de basis neer voor de verdere vormgeving en uitvoering van dit project.

1-1 VISIE OP MENSEN MET EEN VERSTANDELIJKE BEPERKING

Ieder mens is uniek met zijn talenten, mogelijkheden en beperkingen. Ieder mens is op zoek naar de voor hem meest ideale levensinvulling waarbij hij gebruik maakt van zijn talenten en mogelijkheden, rekening houdend met zijn beperkingen. Voor de mensen met een verstandelijke beperking is het niet anders. Zij vragen bijzondere aandacht en zorg en een grotere investering van de omgeving om met hun mogelijkheden én onmogelijkheden om te gaan. Samen wordt gezocht naar een goed evenwicht tussen ondersteuning waar nodig enerzijds, en het bewandelen van hun eigen weg waar mogelijk anderszijds.
Mensen met een verstandelijke beperking vragen om een open en eerlijke benadering en niet om

een betuttelende aanpak. Tegelijkertijd vragen zij om erover te waken dat hun mogelijkheden niet overschat worden. Hoewel niet altijd aan de buitenkant te zien, hebben sommigen van hen moeite met de eisen die in onze samenleving aan hen worden gesteld. Niet de gebruikelijke normen en waarden moeten vanuit dit oogpunt uitgangspunt zijn, maar normen en waarden passend bij het individu, dat zo de ruimte krijgt zijn/ haar eigen leven te leiden. Binnen eigen mogelijkheden en tempo. Net als ieder ander mens die recht heeft op een prettige plek in onze samenleving.

1-2 BEGELEIDINGSKLIMAAT

De Zevenhoek streeft naar een huis waar de bewoners zich thuis voelen en waar zij zich gewaardeerd weten. Een huis waar het zorgteam respect toont voor individuele keuzes en waar men elkaar op een positieve manier corrigeert. Gestreefd wordt naar een huis waar men erover waakt dat bewoners niet vereenzamen, zich isoleren, zich vervelen. Een huis waar liefdevolle aandacht is voor een ieder. Waar luisteren veel verder gaat dan slechts het aanhoren van gesproken taal.

Deze algemene uitgangspunten worden zichtbaar in het individuele begeleidingsplan dat in samenspraak tussen de ouders en/of wettelijke vertegenwoordiger, de individuele bewoner en de begeleiders wordt opgesteld. Het begeleiden van een groep jong volwassenen vraagt namelijk om een adequate houding van het zorgteam en andere begeleiders die met deze jongvolwassenen omgaan.

Wat wij vooral nastreven is o.a.:
- het stimuleren van de persoonlijke ontwikkeling.
- het creëren van een sfeer waarin de bewoners zich (ook in relatie tot medebewoners) verder kunnen ontwikkelen.
- het scheppen van een klimaat waarin respect is voor ieders persoonlijkheid, privacy en keuzes.
- een klimaat waarin warmte en geborgenheid vanzelfsprekend zijn.
- een klimaat waarbij alle betrokkenen zich sociaal en ruimhartig tegenover elkaar opstellen.
- een klimaat waarin men zich verantwoordelijk voelt voor elkaar.
- respect voor ieders vrijheid om zichzelf te kunnen zijn in combinatie met vaste regelmaat en structuur als basisleefregel.

HOOFDSTUK 2 WONEN

In dit hoofdstuk zullen wij een algemene beschrijving geven van het huis en het thuis dat wij voor onze kinderen wensen. Deze beschrijving zal de basis vormen binnen onze wooneisen. Wij besteden daarbij aandacht aan de sfeer en inrichting, de groepsgrootte en de samenstelling, en de wijze waarop wij met de huisregels- binnen de gezamenlijk gevoerde huishouding- om willen gaan.

2-1 EEN (T)HUIS VOOR ONZE KINDEREN

Wonen betekent in de eerste plaats een ‘thuis’ hebben. Een omgeving waarin je je op je gemak voelt, waarin je je geaccepteerd en gewaardeerd voelt om wie je bent en waar je de noodzakelijke geborgenheid en warmte vindt. Een plek die je zelf vorm en inhoud geeft en van waaruit ervaringen kunnen worden opgedaan. Een stek waar je de rust en de aandacht vindt die je nodig hebt. Een thuis dus waar je je ook wezenlijk thuis voelt.

De basis voor dit thuis wordt mede gevormd door het huis en zijn omgeving. De keuze om een gezamenlijke woning op te zetten betekent niet dat alles gemeenschappelijk dient te gebeuren. Wij willen een huis waarin de individuele woonplek een belangrijke plaats in neemt. Dit houdt in: een eigen appartement (45-50 m^2) met een zit- en slaapgedeelte, een kleine keukenunit en een eigen badkamer voor elke bewoner.
Daarnaast beschikken de bewoners over een aantal gemeenschappelijke ruimtes zoals een gezellig ingerichte huiskamer waarin men elkaar ongedwongen kan ontmoeten om bijvoorbeeld tv te kijken of een verjaardag te vieren. En natuurlijk een ruime keuken waar de gezamelijke maaltijden worden bereid en eveneens gezamelijk gegeten wordt. Denk ook aan een ruimte waar spelletjes gedaan kunnen worden en een aantal ruimtes voor de huishouding, zoals een berging, een was- en strijkhok. Uiteraard zal de woning ook een afzonderlijke slaapkamer voor de begeleiding bieden.
De indeling van het huis is overzichtelijk. Er is één centrale ingang en de gemeenschappelijke ruimtes zijn vanuit de individuele appartementen gemakkelijk te bereiken. De individuele appartementen hebben een eigen (inpandige) voordeur die uitkomt op de gemeenschappelijke ruimtes.

2-2 GEZAMENLIJKE HUISHOUDING

Ondanks dat de bewoners ondersteuning nodig hebben bij het zelfstandig wonen, willen zij zo ‘gewoon’ mogelijk wonen. In hun eigen appartement zijn zij vrij om te doen en te laten wat zij zelf willen. Het gebruik van de gemeenschappelijke ruimten zal echter aangepast worden aan de behoeften van de bewoners zelf. In onderling overleg met zowel elkaar als ook met het zorgteam zal het gebruik van alle ruimten in de loop der tijd vanzelf vorm moeten krijgen.
Het allerbelangrijkste is dat iedereen zich thuis- én dus veilig- voelt. Net als in een ‘gewoon’ gezin vraagt ook hier het gezamenlijke huishouden om huisregels. Er zullen afspraken gemaakt moeten worden die worden vastgelegd in een zogenaamd huishoudelijk regelement. Te denken valt aan wie bijvoorbeeld wel en niet mee-eet, wie er meehelpt met koken, wie de boodschappen doet en hoe laat er gegeten wordt.
De taken in het gezamelijke huishouden worden verdeeld naar gelang de individuele mogelijkheden. Afhankelijk van ieders capaciteit (en op basis van het individuele zorgplan) wordt er al dan niet met de begeleiding meegeholpen in de vorm van bijvoorbeeld koken, wassen, strijken, etc. Ook de ‘verplichting’ van het schoonhouden van de eigen kamer met of zonder de begeleiding wordt per bewoner bekeken. De taken mogen in geen enkel geval zo zwaar zijn dat er geen voldoende vrije tijd meer voor de bewoner zelf is.

De huisregels worden in onderling overleg tussen de bewoners, begeleiders en de ouders gemaakt en zijn voor al deze betrokkenen bindend. Huisregels worden gemaakt om –in dit geval- het samenwonen soepel te laten verlopen.

Te denken valt aan:
- niet roken in de gemeenschappelijke ruimtes
- respectvol met elkaar omgaan
- verboden te vloeken en andere groffe taal te gebruiken
- elke bewoner bepaalt zelf of hij/ zij met een groepsactiviteit meedoet
- men is altijd op de hoogte van de aan- of afwezigheid van de bewoner en/of begeleider.
- hoe om te gaan met conflicten en ruzie.
- hoe om te gaan met (geluids)overlast, bijvoorbeeld van muziek
- afspraken omtrent veiligheid
- afspraken omtrent elkaars (privé)eigendommen

2-3 GROEPSSAMENSTELLING

De sfeer binnen de woning zal ook voor een belangrijk deel bepaald worden door de samenstelling en de grootte van de groep. Wij streven naar een samenstelling waarbij mensen zich bij elkaar en in de groep op hun gemak voelen. Het verschil tussen ‘gewoon’ vrienden zijn en werkelijk met elkaar samenwonen vraagt om persoonlijkheden die bij elkaar passen. We willen kijken naar de meerwaarde die mensen ten opzichte van elkaar kunnen bieden in die zin dat zij elkaar aanvullen. Denk aan begeleidingsbehoeftes, levensritmes, communicatiebehoeftes, interesses en karaktereigenschappen. Bij elkaar passen betekent in dit geval niet persé hetzelfde zijn, maar juist een aanvulling vormen op elkaar.
De doelgroep bestaat uit jongvolwassenen. Wij denken dat een zekere vorm van variatie gunstig is voor zowel de groepsdynamiek als ook de mogelijkheid om elkaar aan te vullen, te helpen en te stimuleren. Verschillen mogen niet zo groot zijn dat de groepsvorming en het evenwicht worden verstoord.
De doelgroep bestaat uit jongvolwassenen met een mentale en/of fysieke beperking. Mensen met een ernstige psychische stoornis zouden een onevenredig beslag op de begeleiding kunnen leggen waardoor de balans in deze kwetsbare groep verstoord zou kunnen raken. In onderling overleg is besproken dat er een aannameprocedure wordt opgesteld a.d.h.v. een profielschets.
Zowel voor bovengenoemde vriendschapsrelaties als voor partnerrelaties geldt dat deze relatievormen als een belangrijke waarde in het leven worden gezien. De beleving van genegenheid, liefde, intimiteit, vriendschap, respect en waardering geeft de mogelijkheid om uit te groeien tot een gelukkig mens.
Een belangrijk aspect bij partnerrelaties kan de beleving van seksualiteit zijn. Seksualiteit is een wezenlijk onderdeel van het mens-zijn. Het gaat hierbij niet alleen om voortplanting en erotiek, maar evenzeer om de beleving van intimiteit, tederheid en liefde. Positieve gevoelens tussen gelijkwaardige partners dienen met respect voor de eigen uitingsvorm beschouwd en benaderd te worden. Tegelijkertijd is het van belang om bewoners te beschermen tegen ongelijkwaardige seksuele verhoudingen. De wijze van omgaan met en het waar nodig begeleiden van seksuele relaties wordt, net als bij alle andere individuele afspraken, onderling besproken en vervolgens vastgelegd in het individuele begeleidingsplan.

HOOFDSTUK 3 DAG- EN VRIJETIJDSBESTEDING

In dit hoofdstuk willen wij nader ingaan op de rol van arbeid en vrijetijdsbesteding. Hoewel het vinden van een passende werkkring niet binnen het project valt, willen we toch graag iets zeggen over de rol van deze twee gebieden in het leven van onze kinderen.

3-1 DAGBESTEDING

Het leven bestaat naast wonen en recreëren ook uit werken. De dagbesteding neemt een belangrijke plaats in het leven in. Dagbesteding betekent een stuk zingeving, erbij horen, de mogelijkheid tot interactie met anderen. Werk biedt de mogelijkheid je vaardigheden te ontwikkelen en deze te onderhouden. Ook kun je middels werk je zelfvertrouwen vergroten en je plek in de maatschappij innemen. Het ervaren van erkenning voor je talenten is voor persoonlijke groei en ontwikkeling voor een ieder eveneens essentieel. Kortom, er wordt van de bewoners verwacht dat elk van hen een bepaalde vorm van dagbesteding buitenshuis heeft.

3-2 VRIJETIJDSBESTEDING

Naast alle verplichtingen en bezigheden voortkomend uit werk, sociale omgeving, huishoudelijke plichten, etc. is het voor de bewoner belangrijk om ook tijd voor zichzelf te hebben. Tijd om even niets te doen, lekker onderuit op de bank te liggen of met zijn/ haar favoriete hobby bezig te zijn. Deze vrijetijdsbesteding mag geen verplicht karakter hebben. Het is vrije tijd die men mag en kan besteden zoals hij/ zij dat zelf wil. Alleen of samen met anderen, thuis of ergens anders. Daartegenover staat dat een teveel aan vrije tijd ook verveling of vereenzaming tot gevolg kan hebben. Voor een aantal van onze kinderen geldt dat het ontbreken van dagelijkse structuur en duidelijkheid eerder een negatief dan een positief effect heeft op het gevoel van welbevinden. Binnen de woonsituatie willen we daarom een klimaat creëren waarin ruimte, aandacht en ondersteuning is voor ieders eigen vrijetijdsbesteding, zowel binnenshuis als buitenshuis. Daarnaast willen we ook dat er aandacht is voor het stimuleren, organiseren en ondersteunen van gezamenlijke activiteiten zoals samen tv kijken, spelletjes doen, feestjes organiseren of de kroeg in gaan. Niet omdat het moet, maar omdat het leuk kan zijn. Een gezellige sfeer die uitnodigt tot het ondernemen van gezamenlijke activiteiten. Daarnaast moet er ook aandacht zijn voor het opbouwen van een sociaal netwerk waar bewoners terecht kunnen voor eigen vrijetijdsbesteding. Het stimuleren en ondersteunen van de vrijetijdsbesteding behoort tot een belangrijke taak van de begeleiders, maar ook op ouders en/of wettelijke vertegenwoordigers mag (vrijblijvend) een beroep worden gedaan bij het invullen en uitvoeren ervan.
Een tijd die een bijzondere plaats inneemt is de vakantie, een aaneengesloten periode waarin weinig tot geen verplichtingen zijn. Een periode waarin je andere mensen en culturen kunt leren kennen en/ of bijzondere activiteiten kunt ontplooien. Voor de een betekent dat samen met ouders of vrienden buitenshuis vertoeven. Voor de ander betekent dat juist los van bekenden zijn en voor weer een ander is het pas echt vakantie om het hele huis voor jezelf hebben.
De keuze voor de invulling van de vakantie ligt in de eerste plaats bij de individuele bewoner zelf, met of zonder de nodige begeleiding en ondersteuning van ouders en/ of begeleiders.

HOOFDSTUK 4 POSITIE EN ROLLEN

In dit laatste hoofdstuk beschrijven wij hoe wij de posities en rollen van de verschillende deelnemers in het project zien. Daarbij besteden we achtereenvolgens aandacht aan de positie van de toekomstige bewoners, onze eigen rol als ouders, de positie van de begeleiders en tot slot de positie van de ouders en/of wettelijke vertegenwoordigers ten opzichte van de financiering en inkoop van zorg.

4.1 DE POSITIE VAN DE TOEKOMSTIGE BEWONERS

De bewoners van het project hebben de belangrijkste rol in het huis. De dagelijkse gang van zaken zal samen met de begeleiding vorm moeten krijgen, zowel voor wat betreft hun privéleven als ook voor hun gezamenlijke leven in huis. Dit betekent dat zij met individuele gesprekken en vanuit de bewonersraad invloed hebben op de dagelijkse gang van zaken. Sommigen zullen zelfstandig aan deze bewonersraad deel kunnen nemen, anderen hebben daar ondersteuning bij nodig.

Voor elke bewoner wordt (in samenspraak met bewoner, ouders en/of wettelijke vertegenwoordigers en begeleiding) een individueel begeleidingsplan opgesteld. Zo zullen de uitgangspunten m.b.t. de zorg op verschillende levensgebieden worden vastgelegd. Het begeleidingsplan wordt op basis van consensus tussen de gesprekspartners vastgesteld. De mentor of curator (in bijna alle gevallen de ouders) heeft daarbij in het geval van (diepgaand) verschil van mening het eindbeslissingsrecht. In dit individuele begeleidingsplan is ook de positie die het individu in huis inneemt vastgelegd. We spreken hier over de mate van zelfstandigheid, de mate waarin deze bewoner deel wil en kan nemen binnen de groep en/ of de wijze waarop deze individuele bewoner zijn of haar leven in kan en wil richten binnen dit woonproject.

4.2 DE POSITIE VAN DE OUDERS EN/OF WETTELIJK VERTEGENWOORDIGERS

Doel is om een goede basis te leggen voor onze kinderen waarin zij gelukkig kunnen zijn en zich, nu en in de toekomst, thuis kunnen voelen. Daarnaast zijn ouders en/ of wettelijk vertegenwoordigers van elke bewoner ook verantwoordelijk voor de voorwaarden om dit te kunnen realiseren. Zowel op financieel-, organisatorisch- als zorginhoudelijk gebied dienen de benodigde randvoorwaarden te worden vastgelegd, geoptimaliseerd en behouden te worden.

Die betrokkenheid en verantwoordelijkheid gaat verder dan louter tijdens de startfase. Ook als het project eenmaal loopt, willen we als ouders en/of wettelijk vertegenwoordigers betrokken blijven en invloed hebben op het project.

In de praktijk betekent dit dat wij als ouder betrokken zijn bij en inspraak hebben in de opzet en inrichting van het huis, het werven van het personeel, het samenstellen van de groepen, de financiering van het project, het inkopen van zorg, etc. De rol naar de dagelijkse gang van zaken zal beduidend minder groot zijn. De dagelijkse gang van zaken zal voornamelijk een wisselwerking zijn tussen de bewoners en hun begeleiders.

4.3 DE POSITIE VAN DE BEGELEIDERS

In de dagelijkse gang van zaken zullen de begeleiders een belangrijk deel van de ouders overnemen. Zij bouwen vanuit een warme en open belangstelling een relatie met de bewoners op en worden daarmee voor hen belangrijke vertrouwenpersonen. Een professionele houding en een juiste opleiding zijn hierbij van wezenlijk belang. We gaan uit van 24-uurs begeleiding.

Voor elke bewoner wordt een individueel begeleidingsplan gemaakt. Dit vormt het uitgangspunt van waaruit de begeleider werkt. Ook heeft de begeleiding een belangrijke taak m.b.t. de sfeer in huis. Naast de huishoudelijke en administatieve werkzaamheden is de begeleider verantwoordelijk voor een open, warm en gezellig klimaat waarin respect voor wie je bent, humor en relativeringsvermogen belangrijke waarden zijn.

Professionele deskundigheid op lichamelijk, psychisch en sociaal-emotioneel gebied stelt hem/ haar in staat de behoeftes van de bewoners te signaleren en te vertalen naar passende persoonlijke ondersteuning en begeleiding. Bij meningsverschillen en conflicten is hij/ zij door de open en relativerende houding kundig waar nodig in te grijpen en betrekt hij/ zij waar nodig directe betrokkenen bij het oplossen van meningsverschillen of conflicten. In de contacten naar ouders en/of wettelijke vertegenwoordigers verwachten wij een open en kritische houding van de begeleiders waarin op basis van gelijkwaardigheid alle zaken die hun kind aangaan besproken kunnen worden.